

Lausunto YVA-menettelyn soveltamistarpeesta Nivalan Hituran aurinkoenergiահankkeessa (osat A ja B-1)/POPELY/2384/2023

Khall 17.08.2023 § 260
309/10.03.00.01/2023

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Oheismateriaali: POP ELY-keskuksen lausuntopyyntö YVA-menettelyn soveltamistarpeesta, YVA-tarveharkintapyyntö, YVA-tarveharkintapyyntö Hitura-Vepsu 110 kV voimajohto, Hitura-Vapsu 110 kV voimajohdon esiselvitys, ELY-keskuksen kannanotto Hitura-Vepsu 110 kV voimajohdon YVA-tarpeeseen

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö p. 040 344 7285

Hankealue sijaitsee Nivalan keskustasta noin 10 km etelä-kaakkoon. Hankealueen pinta-ala on 266 ha ja se koostuu kahdesta osa-alueesta (A ja B- 1). Osa-alueen A pinta-ala on 180 ha ja se sijoittuu Hituran kaivoksen rikastushiekka-altaille ja altainen länsi- ja eteläpuoliselle metsäalueelle. Osa-alueen B-1 pinta-ala on 86 ha ja se sijoittuu kaivoksen sivukivi- ym. ympärysalueille. Suunniteltujen aurinkovoimaloiden kokonaisteho olisi hakemuksen mukaan <100 MW, josta noin 75 MW toteutettaisiin hankkeen ensimmäisessä vaiheessa. Hankealueen osa-alue B-1 sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Kalajokilaakson viljelymaisemat, VAM130128). Osa-alue A rajautuu Haapajärven kaupungin kunnanrajaan.

Suuret maaperusteiset aurinkovoimalat varaavat alleen suuria maa-alueita, jolloin saattaa syntyä maankäyttömuotojen välistä kilpailua. Tämän vuoksi maankäytön ohjauksessa painotetaan tyypillisesti aurinkoenergian tuotantolaitosten sijoittamista esimerkiksi viljelykelpoisten alueiden ulkopuolelle tai alueille, joiden viljavuus tai ekologinen arvo on pieni.

Maisemavaikutukset ovat laajojen aurinkoenergian tuotantoalueiden merkittävimpiä ympäristövaikutuksia, jotka koostuvat maiseman rakenteen, luonteen ja laadun muutoksista sekä visuaalisista vaikutuksista ja joiden voimakkuus vaihtelee tarkastelupisteen sekä vuorokauden- ja vuodenajan mukaan. Ympäröivän maiseman topografialla, peitteisyydellä, ominaispiirteillä ja sietokyvyllä on suuri merkitys koettujen visuaalisten vaikutusten voimakkuuteen ja laajuuteen. Maisemavaikutukset voidaan minimoida välttämällä alueita, joissa aurinkopaneelit dominoivat maisemaa. Hituran jätealtaalle suunnitella oleva aurinkovoimapuisto soveltuu alueelle mainiosti. Alue on kaivoksen sulkutoimenpiteiden vuoksi pidettävä puustosta vapaana joten jonkinlainen taloudellinen toiminta tukee alueen kunnossapitoa. Lisäksi alue sijaintinsa vuoksi ei muuta maisemakuvaa Järvikyläntieltä eikä kalajokilaakson Kulttuurimaisema-alueelta katsottuna.

Vanha kaivosalue soveltuu hyvin aurinkopaneelien sijoituspaikaksi, alueen maisema- ja käyttöarvojen ollessa suljetun kaivoksen vuoksi pienet. Toimijan laatimat ympäristöselvitykset arvioi hankkeen ympäristövaikutukset pieniksi.

Valmistelijan ehdotus

Nivalan kaupunki ei näe tarvetta YVA-menettelyyn Hituran alueen aurinkoenergiainhankkeessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTE:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (31.8.2023 mennessä.
Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asian diaarinumero
POPELY/2384/2023), maankäyttöpäällikkö